

Decyzja
Prezydium KK
nr 28/26

ws. opinii o projekcie ustawy MRPiPS o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” krytycznie ocenia przedstawiony projekt ustawy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego z dnia 27 lutego 2026 r., w szczególności ze względu na brak dokonania rzetelnej i realistycznej oceny skutków regulacji.

Wnioskodawca trafnie identyfikuje problem polegający na nadmiernym obciążeniu sądów w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz na niedostatecznej jakości postępowań prowadzonych na etapie administracyjnym, co prowadzi do wydłużania czasu rozpoznawania spraw. Można podzielić pogląd, że obecny model postępowania wymaga korekty i że konieczne jest wzmocnienie roli organu rentowego w zakresie prawidłowego ustalania stanu faktycznego sprawy jeszcze przed skierowaniem jej do sądu.

Jednocześnie Prezydium KK stwierdza, że opiniowany projekt nie zawiera przekonującej i realistycznej oceny skutków organizacyjnych proponowanych zmian. Z Oceny Skutków Regulacji (OSR) wynika, że wnioskodawca nie przewiduje zwiększenia zatrudnienia ani dodatkowych środków finansowych dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz innych organów rentowych, mimo że projekt wprost zakłada konieczność prowadzenia przez te organy bardziej rozbudowanych i starannych postępowań dowodowych, a także ponownego rozpoznawania spraw po uchyleniu decyzji przez sąd. Oznacza to, że projektodawca dostrzega potrzebę zmian w funkcjonowaniu systemu, lecz nie dostrzega konieczności równoczesnego wzmocnienia zasobów kadrowych i organizacyjnych instytucji, na które przenoszona jest istotna część nowych obowiązków.

W ocenie NSZZ „Solidarność” taka konstrukcja regulacji budzi poważne wątpliwości co do możliwości osiągnięcia deklarowanego celu, jakim ma być przyspieszenie postępowań w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Brak zapewnienia odpowiednich zasobów po stronie organów rentowych może bowiem spowodować, że zamiast skrócenia czasu trwania postępowań dojdzie do ich dalszego wydłużenia, gdyż sprawy częściej będą wracały

do ponownego rozpoznania, a organ nie będzie dysponował realnymi możliwościami ich szybszego i bardziej wnikliwego prowadzenia. Z tego względu Prezydium KK NSZZ „Solidarność” uważa, że przedstawiona OSR nie odzwierciedla w sposób wystarczający rzeczywistych konsekwencji projektowanych zmian dla funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych.

Prezydium KK NSZZ „Solidarność” zwraca również uwagę, że w OSR w niewystarczającym stopniu przeanalizowano wpływ projektowanych zmian na sytuację procesową ubezpieczonych i płatników składek. Wprowadzenie szerszej możliwości uchylania decyzji i przekazywania spraw do ponownego rozpoznania może w części przypadków oznaczać odsunięcie w czasie uzyskania prawomocnego rozstrzygnięcia, od którego zależy prawo do świadczenia lub ustalenie obowiązku składkowego. Z perspektywy osoby oczekującej na rozstrzygnięcie sprawy kluczowe znaczenie ma nie tylko prawidłowość postępowania, lecz także jego czas trwania. Tymczasem opiniowany projekt koncentruje się przede wszystkim na usprawnieniu postępowania z punktu widzenia organizacji wymiaru sprawiedliwości, nie przedstawiając pogłębionej analizy skutków dla uczestników postępowania.

Spała, 24 marca 2026 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

Zastępca Przewodniczącego KK
Sekretarz KK
NSZZ „Solidarność”

Grzegorz Adamowicz